

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta Galileo-ohjelma: Euroopan valvontaviranomaisen perustamisen onnistuminen

(2006/C 318/34)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 19. tammikuuta 2006 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia lausunnon aiheesta *Galileo-ohjelma: Euroopan valvontaviranomaisen perustamisen onnistuminen*.

Asian valmistelusta vastannut ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 18. heinäkuuta 2006. Esittelijä oli Stéphane **Buffetaut**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.—14. syyskuuta 2006 pitämässään 429. täysistunnossa (syyskuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 200 ääntä puolesta ja 4 vastaan 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea pitää Galileo-ohjelman onnistumista äärimmäisen tärkeänä. Komitea korostaa, että Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen välisen siirtymän on tapahduttava kitkattomasti. Komitea suosittaakin seuraavaa:

- Tehdään suunnitelma yhteisyrityksen toimintojen siirtämisestä valvontaviranomaiselle oikeusvarmuuden takaamiseksi siirtymän yhteydessä.
- Ratkaistaan oikeudellisella ja käytännön tasolla kysymys, joka koskee yhteisyrityksessä mukana olevien kolmansien maiden (Kiina ja Israel) toimintojen siirtämistä yhteisyrityksestä valvontaviranomaiselle.
- Varmistetaan, että yhteisyrityksen ylijääneet määrärahat siirretään valvontaviranomaiselle.
- Vältetään yhteisyrityksen ja valvontaviranomaisten toimivaltuuksien päällekkäisyyksiä ennen kuin yhteisyritys lakkauteaan.
- Vältetään katkoksia toimilupasopimusneuvotteluissa.
- Varmistetaan, että Galileo-järjestelmän satelliittien lähettäjä-valtioihin sovelletaan kansainvälistä vastuujärjestelmää.

2. Johdanto

2.1 Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtäminen Galileo-valvontaviranomaiselle on saatava päätökseen vuoden 2006 lopulla. Galileo-ohjelman onnistumisen kannalta on välttämätöntä, että toimintojen siirtäminen tapahtuu parhaalla mahdollisella tavalla sekä oikeudellisesti että henkilöstön, talouden ja budjetin tasolla.

2.2 Samoin on aiheellista varmistaa jatkuva neuvotteluissa, jotka koskevat yhteisyrityksen tekemää toimilupasopimusta, jota viranomaisen on tarkoitus jatkaa.

2.3 On myös tarpeen käsitellä valtioiden kansainvälistä vastuuta Galileo-ohjelman yhteydessä, sillä tämä kysymys on ratkaistava ennen toimilupaa koskevien keskustelujen päättymistä ja Galileo-järjestelmän seuraavien satelliittien lähettämistä.

3. Yleistä

3.1 Galileo-ohjelman erityispiirteet

3.1.1 Galileo on Euroopan unionin suuri tieteellinen ja tekninen hanke, jolla on symbolista arvoa. Satelliittinavigointijärjestelmät ovat strateginen haaste, johon myös Euroopan oli tartuttava. Unioni päättikin varata rahoituksen ja kehittää oman maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän (GNSS) Yhdysvaltojen ja Venäjän tapaan.

3.1.2 Galileo tarjoaa tarkkaa, vakaata, taattua ja eheysannonan (*integrity message*) sisältävää maailmanlaajuista paikannuspalvelua. Sen itsenäiset navigointi- ja paikannuspalvelut kuuluvat siviilivalvonnan piiriin, mutta ovat samalla yhteensopivia ja yhteentoimivia kahden sotilasjärjestelmän eli amerikkalaisen GPS-järjestelmän (*Global Positioning System*) ja venäläisen Glonass-järjestelmän kanssa. Galileoon sisältyy lisäksi turvattu viranomaispalvelu, joka on avoin kaikille luvan saaneille käyttäjille kaikissa olosuhteissa.

3.1.3 Eurooppalaiseen järjestelmään kuuluu 30 satelliittia ja maa-asemia, jotka ovat tarpeen järjestelmän optimaalisen toiminnan kannalta ja joiden tulee olla toimintavalmiina vuoden 2010 lopussa.

3.1.4 Ohjelman eteenpäinviejinä ja tukijoina on kaksi päätahoa: Euroopan unioni, jota edustaa Euroopan komissio, ja Euroopan avaruusjärjestö (ESA). Euroopan komissio ja ESA ovat perustaneet Galileo-yhteisyrityksen, jonka tehtävänä on valvoa ohjelmaa ja hoitaa Euroopan unionin Galileoille myöntämää rahoitusta.

3.1.5 Kun vaihe, jossa järjestelmä validoidaan kiertoradalla (IOV — *in-orbit validation*), on saatu päätökseen, koko järjestelmä siirretään Galileo-yhteisyritykseltä Galileo-valvontaviranomaiselle (GSA — *Galileo Supervisory Authority*) eli yhteisön sääntelyvirastolle, jonka tehtävänä on allekirjoittaa toimilupasopimus yksityisyritysten ryhmittymän kanssa.

3.1.6 Galileo-ohjelman kokonaiskustannukset suunnittelu- ja kehitysvaiheessa sekä validointia kiertoradalla koskevassa vaiheessa ovat arviolta 1 500 miljoonaa euroa.

3.1.7 Galileo-yhteisyritys neuvottelee parhaillaan toimilupasopimuksesta eurooppalaisten yritysten konsortion kanssa (Aena, Alcatel, EADS, Finmeccanica, Hispasat, Immarsat, Teleop ja Thales).

3.1.8 Menettelyjä Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtämiseksi Galileo-valvontaviranomaiselle ollaan parhaillaan määrittelemässä, ja on pidettävä huolta siitä, etteivät ne aiheuta viivästyksiä, ongelmia tai kulujen kaksinkertaistumista.

3.2 Galileo-yhteisyritys (GJU — *Galileo Joint Undertaking*)

3.2.1 Yhteisyritys perustettiin Euroopan unionin neuvoston päätöksestä 21. toukokuuta 2002 annetulla asetuksella (EY) N:o 876/2002. Se perustuu Euroopan unionin perustamissopimuksen 171 artiklaan, jossa määrätään, että ”yhteisö voi perustaa yhteisyrityksiä tai muita järjestelmiä, jotka ovat tarpeen, jotta yhteisön tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevat toimintaohjelmat voidaan panna täytäntöön asianmukaisesti”. Asetuksen liitteenä on Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestykset.

3.2.2 Galileo-yhteisyrityksen osakkaita ovat

— Euroopan yhteisö, jota edustaa komissio

— Euroopan avaruusjärjestö (ESA).

3.2.3 Yhtiöjärjestyksen 1 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan yritykset, myös kolmansien maiden yritykset, voivat tulla yhteisyrityksen osakkaiksi. Yhteisyritykseen kuuluu tällä hetkellä yksi kiinalainen elin (National Remote Sensing Center of China — NRSCC) ja yksi israelilainen yritys (Matimop). Nämä kaksi tahoja ovat mukana hallintoneuvostossa, ja niillä on äänioikeus. Niiden äänimäärä vastaa niiden sijoittamien varojen osuutta.

3.2.4 Galileo-yhteisyrityksen oikeudellinen luonne on monimutkainen sen hallintoneuvoston kokoonpanon vuoksi. Asetuksen mukaan yhteisyritystä on pidettävä liikevaihto- ja valmisteveroja koskevan eurooppalaisen verolainsäädännön mukaisena kansainvälisenä toimielimenä. Siinä todetaan myös, ettei yhteisyrityksellä ole taloudellista tavoitetta. Komissio katsoo, että Galileo-yhteisyritys on oikeudelliselta luonteeltaan ennemminkin yhdistys kuin kaupallinen yritys, sillä sen rahoitus

tulee vain osakkaiden sijoittamista rahoitusosuuksista eikä se tuota voittoa. Belgian veroviranomaiset (Galileo-yhteisyritys on Belgian oikeuden alainen niiden seikkojen osalta, joista ei ole säädetty edellä mainitussa asetuksessa) ovatkin sitä mieltä, ettei kyseessä ole yritys vaan oikeushenkilö (joita Belgian lainsäädännön mukaan ovat myös yhdistykset).

3.2.5 Yhteisyrityksen pääoma on jakautunut seuraavasti:

— Euroopan komissio	520 milj. euroa
— ESA	50 milj. euroa
— NRSCC	5 milj. euroa
— Matimop	5 milj. euroa.

3.2.6 Yhteisyrityksen oikeudellisen erityisluonteen vuoksi ja siitä syystä, että se saa vain rahoitusosuuksia, komissio on ehdottanut, että maininta ”pääoma” korvattaisiin maininnalla ”rahoitusosuudet”. Tämä edellyttää yhtiöjärjestykseen muutosta, jonka Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvosto hyväksyi 2. kesäkuuta 2006. Euroopan tilintarkastustuomioistuin oli sitä paitsi todennut, ettei termin ”pääoma” käyttö ole sopivaa, sillä Galileo-yhteisyritystä koskeva budjettikohta ei mahdollista pääomapanoksia.

3.2.7 Yhteisyrityksen päätehtävänä on huolehtia Galileo-ohjelman toteuttamisesta kehitysvaiheessa julkisin ja yksityisin varoin sekä varmistaa tärkeät esittelyhankkeet. Galileo-yhteisyrityksen tehtävänä on myös käynnistää tarvittavat tutkimus- ja kehittämistoimet, jotta kehitysvaihe ja alan kansallisten toimien yhteensovittaminen saadaan menestyksekkäästi päätökseen. Näin ollen se hoitaa myös Euroopan komission tutkimuksen ja kehittämisen puiteohjelman (kuudes TTK-puiteohjelma) yhteydessä tehtyjä tutkimussopimuksia.

3.2.8 Galileo-yhteisyrityksen johdossa ovat

— hallintoneuvosto

— hallitus

— toimitusjohtaja.

3.2.9 Lisäksi Euroopan unionin neuvosto on perustanut valvontaneuvoston ja suojauskomitean valvomaan yhteisyrityksen toimia.

3.2.10 Galileo-yhteisyritys perustettiin neljäksi vuodeksi 28. toukokuuta 2002 alkaen (jolloin asia julkaistiin virallisessa lehdessä) eli Galileo-ohjelman alustavan kehitysvaiheen toteuttamisen ajaksi. Asetuksessa säädetään, että Galileo-yhteisyrityksen toiminta-aikaa voidaan jatkaa kehitysvaiheen loppuun asti, mutta siinä ei määritellä, miten tämä jatko toteutetaan. Koska on perustettu Galileo-valvontaviranomainen, komissio on ehdottanut, että Galileo-yhteisyritys lakkautetaan 31. joulukuuta 2006. Tämä edellyttää 21. toukokuuta 2002 annettuun

neuvoston asetukseen N:o 876/2002 liitetyn yhtiöjärjestyksen muutosta sekä lausuntoa Euroopan parlamentilta ja ETSK:lta. Heti 10. maaliskuuta 2006 aloitetun Galileo-yhteisyrityksen valvontaneuvoston ja ESA:n navigointiasioista vastaavan johtoryhmän kuulemismenettelyn päätyttyä Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvosto hyväksyi 2. kesäkuuta 2006 yhtiöjärjestyksen muutoksen. Näin ollen komissio saattoi 29. kesäkuuta 2006 antaa ehdotuksen asetukseksi, jolla muutetaan Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjестystä. Asetus on parhaillaan neuvoston hyväksyttävänä.

3.2.11 Satelliittinavigointijärjestelmän laajan käytön edistämiseksi ja kolmansista maista tulevien tahojen osallistumisen mahdollistamiseksi Euroopan unioni on tehnyt kolmansien maiden (mm. Kiina, Israel, Intia, Ukraina jne.) kanssa useita kansainvälisiä sopimuksia ja neuvottelee parhaillaan uusista sopimuksista (Marokko, Korea, Venäjä, Argentiina). Viranomaissovelluksille varatut palvelut on jätetty näiden sopimusten ulkopuolelle. Galileo-yhteisyritys on tehnyt kaksi teknistä yhteistyösopimusta kahden maan edustajien kanssa (National Remote Sensing Center Kiinasta ja Matimop Israelista). Yhtiöjärjestyksen mukaan näiden tahojen edustajat voivat osallistua Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvostoon.

3.2.12 Galileo-yhteisyrityksen lakkauttaminen mainitaan myös yhtiöjärjestyksen 21 artiklassa.

3.3 Galileo-valvontaviranomainen (GSA — Galileo Supervisory Authority)

3.3.1 Valvontaviranomainen perustettiin 12. heinäkuuta 2004 annetussa asetuksessa (EY) N:o 1321/2004 tehdyllä Euroopan unionin päätöksellä. Kyseessä on yhteisön virasto, joka toimii tehtäviä hoitaessaan oikeushenkilönä.

3.3.2 Valvontaviranomaisen tehtävänä on varmistaa eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyvien julkisten etujen valvonta ja toimia näiden ohjelmien sääntelyviranomaisena.

3.3.3 Asetuksen 2 artiklassa sille on määritelty seuraavat tehtävät:

- GNSS-ohjelmiin (maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä) erityisesti osoitettujen eurooppalaisten varojen hoitaminen ja valvonta
- toimilupasopimuksen tekeminen Galileon rakennus- ja käyttöönottoaihetta ja käyttöaihetta varten valitun konsortion kanssa
- Egnos-järjestelmän (Euroopan geostationaarinen navigointisäijärjestelmä) toiminnasta vastaavan taloudellisen toimijan kanssa tehdyn sopimuksen hoitaminen

— taajuuksien hoitaminen (koordinointi, käyttöoikeudet, suhteet toimiluvan haltijaan)

— järjestelmän uudenaikaistaminen ja kehittäminen

— järjestelmän osien varmentaminen

— järjestelmän turvallisuuteen liittyvien näkökohtien hoitaminen.

3.3.4 Korostettakoon, että Galileo-valvontaviranomainen omistaa järjestelmän ja erityisesti toimiluvan haltijan kehittämän omaisuuden ja vastaa yhteisön investointien suojelusta ja hyödyntämisestä.

3.3.5 Hallintoneuvosto (yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta ja yksi edustaja komissiosta), järjestelmän suoja- ja turvallisuuskomitea sekä tieteellinen ja tekninen komitea johtavat Galileo-valvontaviranomaista. Toiminnanjohtaja edustaa viranomaista ja vastaa sen hallinnosta.

3.4 Oikeudelliset, tekniset ja taloudelliset kysymykset sekä riskit, jotka liittyvät Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtämiseen Galileo-valvontaviranomaiselle

3.4.1 Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtäminen Galileo-valvontaviranomaiselle

Komissio ei ole määritellyt selkeästi menettelyjä Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtämiseksi Galileo-valvontaviranomaiselle. Komission energia- ja liikennepääosaston epävirallisessa asiakirjassa ⁽¹⁾ on kuitenkin todettu, että nämä kaksi tahoa voisivat päättää yhteistyömenettelyistään kirjeitse tai yhteistyöpöytäkirjassa ja varmistaa näin toimintojen täydentävyyden sekä välttää päällekkäisyyksiä.

3.4.2 Alun perin Galileo-ohjelman käynnistysvaiheessa näille kahdelle taholle annetut tehtävät olivat luonteeltaan ja toteutusaikataulultaan erilaiset. Kun otetaan huomioon kehitysvaiheen viivästyminen (noin kaksi vuotta) sekä Galileo-valvontaviranomaisen tosiasiallinen perustaminen (toiminnanjohtajan nimittäminen toukokuussa 2005), taloudellisista, oikeudellisista ja teknisistä syistä on tarpeellista antaa Galileo-valvontaviranomaiselle välittömästi toimintavaltuudet ja lakkauttaa Galileo-yhteisyritys mahdollisimman pian ⁽²⁾, jo ennen kehitys- ja validointivaiheen loppua. Onkin tärkeää varmistaa, että Galileo-yhteisyrityksen toiminnot, myös Galileo-yhteisyrityksen tekemien tutkimussopimusten hoitaminen, siirretään asteittain Galileo-valvontaviranomaiselle. On myös erityisen tärkeää ottaa jo nyt Galileo-valvontaviranomaisen edustajat tiiviisti mukaan niiden toimilupasopimusten neuvotteluun, jotka sääntelyviranomaisen on allekirjoitettava ja joita sen on hoidettava.

⁽¹⁾ *Setting-up of the Galileo Supervisory Authority*, keskusteluasiakirja 24. kesäkuuta 2004 kokoontuneelle hallitukselle, TREN E/4/OO/bp D 11090 (2004), 24. kesäkuuta 2004, s. 1.

⁽²⁾ Muistutettakoon, että alun perin Galileo-yhteisyrityksen toiminta oli tarkoitus lopettaa 28. toukokuuta 2006 (ks. edellä Galileo-yhteisyrityksen toiminta-aika).

3.4.3 Tällä hetkellä tarkoituksena on lopettaa Galileo-yhteisyrityksen toiminta 31. joulukuuta 2006 sillä ehdolla, että sen jäsenet hyväksyvät Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen muuttamisen. Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen johtajat ovat tehneet ensimmäisen suunnitelman Galileo-yhteisyrityksen toimintojen ja taitotiedon siirtämisestä, ja suunnitelma on toimitettu yhteisyrityksen valvontaneuvostolle ja hallintoneuvostolle helmikuussa 2006. Suunnitelmaa on tarkennettava ja mukautettava, jotta voidaan varmistaa, että siirtymä tapahtuu mahdollisimman pikaisesti ja parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

3.4.4 Siirtymävaiheessa näiden kahden tahon on tehtävä tiivistä yhteistyötä, jotta toiminnot ja taitotieto saadaan siirrettyä harmonisesti ja joustavasti. Tämän siirtymäkauden aikana Galileo-valvontaviranomaisesta on myös tultava täysin toimintakykyinen, jotta voidaan välttää vaara, että henkilöstöä on liian vähän juuri silloin, kun toteutetaan ohjelman onnistumisen kannalta tärkeimpiä toimia.

3.4.5 Suunnitelma on tehtävä siten, että toiminta lopetetaan joulukuun lopussa 2006, jolloin selvitysvaihe voidaan aloittaa vuoden 2007 alussa. Siirtymä tulisi lisäksi toteuttaa mahdollisimman pian, jotta sääntelyviranomainen voisi määrittellä ja panna täytäntöön Galileo-järjestelmään sovellettavat suoja- ja turvallisuussäännöt, määrittää teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät säännöt sekä koordinoida jäsenvaltioiden toimia ja kannanottoja, jotka koskevat Galileo-järjestelmän käyttöön tarvittavia taajuuksia.

3.4.6 Siirtymäsuunnitelmaan tulee sisältyä toimenpiteitä, joiden avulla voidaan varmistaa molempien tahojen toteuttamien toimien yhdenmukaisuus, sekä ehdot niiden välisten mahdollisten erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Toistaiseksi on sovittu, että energia- ja liikennepääosaston johtaja toimii välittäjänä Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen välillä, jos siirtymän toteuttamisessa ilmenee ongelmia.

3.5 Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen välisen omaisuuden siirron oikeusvarmuuden takaaminen siten, että laaditaan konkreettinen toimintojen siirtosuunnitelma

3.5.1 Valvontaviranomaisen perustamisesta annetussa asetuksessa ei nyky muodossa säädetä viranomaisen toiminnasta ESA:n vastuulle kuuluvassa kehitysvaiheessa. Asetusta on siis muutettava, jotta valvontaviranomaiselle voidaan antaa tämä toimivalta, mikä edellyttää lausuntoa parlamentilta (muttei välttämättä ETSK:lta). Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen välisellä sopimuksella tulisi taata oikeusvarmuus Galileo-yhteisyrityksen omaisuuden siirrossa Galileo-valvontaviranomaiselle. Tätä varten tulisi laatia konkreettinen toimintojen siirtosuunnitelma, jossa eritellään kyseisten elinten ja tahojen rooli, määritellään tarkkaan omaisuus ja velat, esitetään konkreettiset siirtomenettelyt, suunnitellaan siirtovaihe sekä esitellään välttämättömät toimet, siirron taloudelliset ja verotukselliset seuraukset jne. Päätökseen, joka koskee sitä, miten Galileo-yhteisyrityksen omaisuus siirretään Galileo-valvontaviranomaiselle, tulisi

osallistua eri tahoja, kuten Galileo-yhteisyrityksen valvontaneuvosto, Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvosto, ESA:n neuvosto, Galileo-valvontaviranomaisen hallintoneuvosto, Euroopan komissio, neuvosto ja Euroopan parlamentti.

3.5.2 Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen 6 artiklassa säädetään, että yhteisyritys omistaa kaikki aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, jotka ovat syntyneet tai jotka sille on luovutettu Galileo-ohjelman kehitysvaiheen toteuttamista varten. Tästä huolimatta näyttää siltä, että suuri osa Galileo-ohjelman yhteydessä kehitetyistä välineistä, muun muassa satelliitit, eivät ole Galileo-yhteisyrityksen, vaan ESA:n omaisuutta GalileoSat-ohjelman mukaisesti. Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen III liitteen IV artiklan mukaan ESA, joka toimii osallistuvien valtioiden nimissä, omistaa satelliitit, avaruusjärjestelmät ja muut ESA:n ohjelman yhteydessä tuotetut hyödykkeet sekä sen toteuttamiseksi hankitut tilat ja laitteet. ESA:n neuvoston on siis päätettävä kaikista omistuksen siirroista. Näyttääkin siltä, että ellei ESA:n neuvosto ensin päättää omaisuuden siirrosta tai Galileo-yhteisyritykselle myönnettävästä käyttöluvasta, yhteisyrityksellä ei ole mitään oikeuksia kyseisiin välineisiin. Komissio katsoo puolestaan, että voidaan soveltaa yhteisön oikeutta ja että kun Galileo-valvontaviranomaisen ja Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestykset on muutettu ja Galileo-yhteisyritys lakkautettu, kaikki omaisuus siirtyy automaattisesti valvontaviranomaiselle. ESA:n ja komission välillä saattaa olla siis tulkintaeroja.

3.5.3 Vaikuttaakin siltä, että tämä tilanne saattaa herättää keskustelua Galileo-yhteisyrityksen ja ESA:n välisen sopimuksen 7 artiklasta, jonka mukaan ESA hankkii satelliittien ja muiden ohjelman yhteydessä luotujen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden omistuksen yhteisyrityksen puolesta.

3.5.4 ESA tulkitsee käsitteen ”puolesta” Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen III liitteen IV artiklan pohjalta. Tässä yhteydessä se tarkoittaa, että ESA hankkii asianomaiseen ESA:n ohjelmaan osallistuvien valtioiden puolesta toteutettujen kehitystöiden tulokset ja kyseiset valtiot voivat pyytää virastolta lupaa enemmän tai vähemmän rajoitettuun käyttöön sen mukaan, mitkä ovat niiden tarpeet (käyttö kaupallisiin, tieteellisiin jne. tarkoituksiin).

3.5.5 Tämä näkemys näyttää saavan vahvistuksen GalileoSat-ohjelmaa koskevassa julkilausumassa (12 artikla), jonka mukaan ESA omistaa kaikki GalileoSat-ohjelman aineelliset ja aineettomat elementit.

3.5.6 Sen sijaan Egnos-järjestelmässä ESA omistaa ohjelmaan osallistuvien valtioiden nimissä vain aineelliset välineet. Teollis- ja tekijänoikeudet ovat ESA:n sopimuspuolien omaisuutta viraston sääntöjen mukaisesti.

3.5.7 ESA tulkitseekin maininnan ”ESA:n Galileo-yhteisyrityksen puolesta hankkimat” siten, että ESA tekee hankinnat Galileo-yhteisyrityksen etujen mukaisesti.

3.5.8 ESA:n kanssa käydyistä keskusteluista ei kuitenkaan saa sellaista käsitystä, ettei ESA haluaisi siirtää omaisuutta Galileo-yhteisyritykselle tai Galileo-valvontaviranomaiselle. ESA katsoo joka tapauksessa, että siirtoon tarvitaan ESA:n neuvoston lupa (yksinkertaisella enemmistöllä) ja että siirtomenettelyt on vielä määriteltävä. ESA pitäisi verotussyistä ja asianmukaisuuden nimissä parempana, että siirto tehtäisiin suoraan ESA:lta Galileo-valvontaviranomaiselle, sillä tällöin Galileo-yhteisyrityksen pääomaan osallistuvilla kolmansien maiden tahoilla ei olisi oikeuksia välineisiin, joiden omistuksen ESA on siirtänyt. Näitä välineitä ei laskettaisi Galileo-yhteisyrityksen omaisuudeksi ja ne eivät kuuluisi siten sen lakkauttamista koskevien menettelyiden piiriin.

3.5.9 Niissä erityistapauksissa, joissa kyseessä ovat kolmansien maiden tahojen kehittämät välineet sekä teollis- ja tekijänoikeudet, asia ratkaistaan kansainvälisissä sopimuksissa unionin ja EU:n ulkopuolisten maiden ja toisaalta kolmansien maiden tahojen ja Galileo-yhteisyrityksen välillä ⁽³⁾.

3.5.10 Näyttää kuitenkin siltä, että Galileo-valvontaviranomaista koskevan asetuksen mukaan on täysin selvää, että valvontaviranomainen omistaa kaiken aineellisen ja aineettoman omaisuuden, jonka Galileo-yhteisyritys luovuttaa sille kehitysvaiheen päättyessä tai jonka toimiluvan haltija on luonut tai kehittänyt rakennus- ja käyttöönottoaiheessa ja käyttövaiheessa. Galileo-valvontaviranomaista koskevassa asetuksessa säädetään, että omaisuuden siirtomenettelyt vahvistetaan yhteisyrityksen osalta Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen 21 artiklan mukaisten lakkauttamiseen liittyvien menettelyjen yhteydessä. Egnosin kohdalla viranomainen omistaa kaiken Egnos-järjestelmään liittyvän aineellisen ja aineettoman omaisuuden edellyttäen, että Egnos-järjestelmän sijoittajien kanssa sovitaan ehdoista ja edellytyksistä, jotka koskevat Egnos-järjestelmän tilojen ja laitteiden omistuksen siirtämistä ESA:lta joko kaikilta osin tai osittain. Tämä maininta antaa ymmärtää, että komission näkemyksen mukaan Galileo-valvontaviranomaisen ja ESA:n välillä ei tarvita minkäänlaista siirtomenettelyä, sillä kaikki aineellinen ja aineeton omaisuus kuuluu Galileo-yhteisyritykselle (päinvastoin kuin ESA:n tulkinnaissa, joka perustuu ESA:n yleissopimukseen ja ohjelmajulkilausumaan).

3.5.11 Toteutettavista oikeustoimista on aiheellista mainita etupäässä seuraavat:

— Galileo-yhteisyrityksen yhtiöjärjestyksen muuttaminen, jotta yhteisyrityksen toiminnan päättymispäiväksi sovitaan

⁽³⁾ EU on neuvotellut ja tehnyt jäsenvaltioiden nimissä kansainvälisiä sopimuksia EU:n ulkopuolisten maiden osallistumisesta Galileo-ohjelmaan Euroopan komission neuvoteltua sopimuksen määräyksistä neuvoston toimeksiannosta. Ensimmäinen sopimus allekirjoitettiin Kiinan kanssa lokakuussa 2003, ja jäsenvaltiot ovat parhaillaan ratifioimassa sitä. Näissä sopimuksissa kolmansia maita kehoitetaan nimeämään taho, joka osallistuu Galileo-yhteisyrityksen pääomaan (ks. edellä kansainvälinen yhteistyö).

31. joulukuuta 2006, Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirto Galileo-valvontaviranomaiselle saadaan päätökseen ja voidaan asettaa selvityskausi, jonka kesto on määriteltävä

— Galileo-valvontaviranomaista koskevan asetuksen muuttaminen, jotta Galileo-valvontaviranomaiselle voidaan siirtää Galileo-yhteisyrityksen tehtävät, kuten kehitystä ja kiertoradalla validointia koskevan vaiheen ohjailu, tutkimuksen ja kehittämisen eurooppalaisiin puiteohjelmiin kuuluvien toimien hoitaminen tai toimivan järjestelmän teknisen kehityksen seuranta ja hallinnointi ⁽⁴⁾.

3.6 *Suunnitelma kolmansien maiden toimintojen siirtämiseksi Galileo-yhteisyrityksestä Galileo-valvontaviranomaiselle*

Neuvottelut kolmansien maiden toimintojen siirtämisestä lisäsopimuksilla on aloitettava pikaisesti Galileo-yhteisyrityksen, Galileo-valvontaviranomaisen ja kolmansien maiden asianomaisten tahojen välillä. Näihin tahoihin on luotava yhteydet, jotta saadaan ennakolta tietoon, miten ne suhtautuvat Galileo-yhteisyrityksen lakkauttamiseen ja tulevaan asemaansa ja rooliinsa Galileo-valvontaviranomaisen yhteydessä. Galileo-valvontaviranomaisen perustamista koskevassa asetuksessa säädetään, että kolmansilla mailla, erityisesti niillä, jotka ovat osallistuneet ohjelman edeltäviin vaiheisiin, tulisi olla mahdollisuus osallistua Galileo-valvontaviranomaisen toimintaan sillä edellytyksellä, että ne tekevät asiasta sopimuksen yhteisön kanssa. Sopimuksessa tulee määritellä erityisesti kyseisten valtioiden osallistumisen luonne, laajuus ja tapa sekä säännöt, jotka koskevat viranomaisen tekemiin aloitteisiin osallistumista, rahoitusosuuksia ja henkilöstöä. Näyttäisi siltä, että kolmansien maiden tahojen suhtautuminen Galileo-yhteisyrityksen lakkauttamiseen ennen kuin validointia kiertoradalla koskeva vaihe (IOV — *in-orbit validation*) on saatu päätökseen saattaisi riippua siitä, mikä niiden asema on Galileo-valvontaviranomaisen toiminnassa. NRSCC ja Matimop saattavat myös vaatia, että niille korvataan osa rahoitusosuuksista Galileo-yhteisyrityksen lakkauttamisen takia. Kysymys kolmansien maiden osallistumisesta hallintoneuvostoon tulee varmasti esille neuvotteluissa. Yhteisön elinten kanssa käytyjen ensimmäisten keskustelujen pohjalta voidaan odottaa, että jäsenvaltioiden näkemykset eroavat toisistaan. Osa ei haluaisi antaa kolmansille maille äänioikeutta ja toiset taas katsovat, että jos kolmansille maille annetaan liian laajat osallistumisoikeudet, järjestelmän turvallisuus saattaa vaarantua. Kaikki näyttävät kuitenkin olevan yhtä mieltä siitä, että kolmansien maiden osallistuminen hallintoneuvostoon ei saa missään tapauksessa kyseenalaistaa sitä, että EU hallitsee järjestelmää. EU:hun kuulumattomille eurooppalaisille valtioille (Norja ja Sveitsi) voitaisiin antaa etuoikeutettu asema tietyin ehdoin. Yhtenä ratkaisuna voisi olla, että kolmannet maat kootaan yhteen omaan rakenteeseen, joka mahdollistaa sen, että ne voivat tuoda esille kantansa Galileo-valvontaviranomaisen tekemiin päätöksiin.

⁽⁴⁾ Komissio on laatinut aiheesta kaksi muistiot Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvostolle: *Changes to the GJU Statutes and GJU/GSA transfer*, TREN B5 D(2006), 18. tammikuuta 2006 ja *Envisaged changes to the GSA Regulation and GJU/GSA transfer*, TREN B5 D(2006), 19. tammikuuta 2006.

3.7 Päällekkäisten toimivaltuuksien rajoittaminen

3.7.1 On aiheellista tehdä suunnitelma Galileo-yhteisyrityksen henkilöstön vähentämisestä ja asettaa tarkka aikataulu, joka käy yksiin toimintojen siirtämistä koskevan suunnitelman kanssa. Näin voidaan välttää se, että joulukuun 2006 lopussa henkilöstöä on liikaa, sekä tehdä arvio työsopimuksista ja varmistaa, ettei sopimuksen loputtua ole vaaraa riitauttamisista, jotka saattavat estää omaisuuden siirtämisen. Huomattakoon, että tarkoituksena on, että noin 24 henkeä työskentelee toimilupasopimuksesta käytävien neuvottelujen päättymiseen asti eli korkeintaan joulukuun 31. päivään 2006. Joulukuun 31. päivän 2006 jälkeen Galileo-yhteisyrityksen selvitysvaiheen toteuttamisen parissa on tarkoitus työskennellä noin kuusi henkeä.

3.7.2 On myös tarpeen hahmotella tarkkaan, miten Galileo-valvontaviranomainen käynnistää toimintansa. Viranomaiselle tarvitaan erityisesti rekrytointisuunnitelma, jotta voidaan varmistaa yhteensopivuus Galileo-yhteisyrityksen toimintojen siirtämistä koskevan suunnitelman kanssa. On huomattava, että Galileo-valvontaviranomaisen tulee noudattaa yhteisön menettelyjä sekä ratkaista rekrytointiin liittyvät rajoitteet (palkkataso, korkeintaan kolmivuotiset sopimukset, viraston lopullinen toimipaikka ei ole vielä tiedossa), jotka jarruttavat Galileo-valvontaviranomaisen organisointiprosessia.

3.8 Talous- ja budjettinäkökohdat

3.8.1 Kun Galileo-yhteisyritys lakkautetaan, on tärkeää, että loput määrärahoista (arviolta noin 46 miljoonaa euroa) siirretään Galileo-valvontaviranomaiselle. Komissio toivoo, että Galileo-yhteisyrityksen varojen siirtäminen Galileo-valvontaviranomaiselle tapahtuu heti, kun valvontaviranomainen valtuutetaan hoitamaan kehitysvaihe loppuun. Näin ollen yhteisyrityksen toiminnan loputtua vain sen käyttöön jääneet varat olisi selvitettävä.

3.8.2 Galileo-yhteisyrityksen vuoden 2006 tarkistetun talousarvion määrärahat ovat 7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2005 vahvistetussa talousarviossa, jossa oletettiin, että toiminta lakkautetaan toukokuussa 2006 (yhteisyrityksen alun perin esittämän 14 miljoonan euron sijaan, kun siinä ei otettu huomioon toimintojen siirtämistä Galileo-valvontaviranomaiselle). Tämä kattaa mahdollisimman joustavasti toimintojen siirtämisen Galileo-valvontaviranomaiselle viimeistään vuoden 2006 lopussa. Galileo-yhteisyrityksen hallintoneuvosto ja valvontaneuvosto hyväksyivät tämän tarkistetun talousarvion helmikuun lopussa.

3.8.3 Galileo-valvontaviranomaisen vuoden 2006 talousarviossa on puolestaan otettava huomioon vuoden 2006 lisärekrytointitarpeet, joten sen määrärahoja on lisättävä. Galileo-valvontaviranomaisen hallintoneuvosto hyväksyi 23. tammikuuta 2006 uuden talousarvioesityksen vuodelle 2006. Sen määrärahat ovat noin 8 miljoonaa euroa (alun perin vuonna 2005 vahvistettiin 5 miljoonan euron talousarvio vuodelle 2006). Ecofin-neuvoston ja Euroopan parlamentin tulee käsitellä tarkistettu talousarvioesitys vuoden 2006 jälkipuoliskolla. Galileo-

valvontaviranomaisen talousarvion määrärahojen kasvattaminen ehdotetulla tavalla on edellytys sille, että Galileo-valvontaviranomainen voi rekrytoida tarvitsemansa henkilöstön ja hoitaa sille siirretyt toiminnot. Säästöjen, jotka Galileo-yhteisyrityksen talousarviossa saavutetaan sen ansiosta, että toiminnot siirretään asteittain Galileo-valvontaviranomaiselle, tulisi lopulta kattaa Galileo-valvontaviranomaisen talousarvion kasvu. Tämä vakuuttanee parlamentin jäsenet siitä, että yhteisön varoja käytetään asianmukaisesti toimintoja siirrettäessä, vaikka käytännössä kyseiset varat ja talousarviot tulevat eri lähteestä.

3.8.4 Galileo-yhteisyrityksen likvidoinnin kustannukset (erityisesti kustannukset, jotka aiheutuvat likvidointia varten tarvittavasta henkilöstöstä) ja omaisuuden siirron vaikutukset verotuksen ja alv-verojen kannalta (esim. varainsiirtovero) on arvioitava mahdollisimman pian. Koska Belgian viranomaiset — jotka ovat osoittaneet yhteisyritykselle mukavuuskirjeen (*comfort letter*) — katsovat, että Galileo-yhteisyritys on Belgian oikeuden mukaan oikeushenkilö eikä liikeyritys, likvidoinnista ylitse jäävästä osuudesta ei pitäisi maksaa veroa. Verojen tulisi siis olla melko vähäisiä, ja niiden osuus vähenee entisestään, jos suurin osa varoista on siirretty ennen likvidointia. On selvää, että tällaiset kysymykset on selvitettävä ennakolta, jotta voidaan välttää ikäviä yllätyksiä.

3.9 Toimilupasopimusta koskevat neuvottelut ja teknisten toimien viimeistely

3.9.1 Galileo-yhteisyrityksen vuoden 2006 tarkistettu talousarvio mahdollistaa sen, että yhteisyritys voi jatkaa toimilupasopimusta koskevia neuvotteluja. Tavoitteena on saada neuvottelut päätökseen 31. joulukuuta 2006 mennessä. Samalla pyritään siirtämään taitotietoa Galileo-valvontaviranomaiselle ja ottamaan valvontaviranomainen mukaan neuvotteluihin sitä mukaa kuin valvontaviranomainen vahvistuu.

3.9.2 Korostettakoon, että Galileo-yhteisyrityksen ja Galileo-valvontaviranomaisen eri valvontaelinten selvityksissä on tuotu esille, että jos neuvotteluja ei ole saatu päätökseen 31. joulukuuta 2006, niiden hoitaminen siirtyy Galileo-valvontaviranomaiselle 1. tammikuuta 2007 lähtien.

3.9.3 Galileo-yhteisyrityksen tulee lisäksi laatia menettely tai toimintasuunnitelma saadakseen tekniset asiat päätökseen ja viimeistelläkseen tekniset asiakirjat ennen Galileo-yhteisyrityksen lakkauttamista.

3.9.4 ESA:n rooli ja vastuut järjestelmän vastaanotto- ja validointivaiheessa sekä myöhemmin järjestelmän teknisessä kehittämisessä ja sen toimintaedellytysten ylläpidossa validoinnin jälkeen on tarkennettava Galileo-valvontaviranomaisen ja ESA:n kesken tehtävässä puitesopimuksessa. ESA:n osallistuminen Galileo-valvontaviranomaisen hallintoneuvostoon tarkkailijana eikä jäsenenä, kuten Galileo-yhteisyrityksessä, ei anna sille enää mahdollisuutta yhtä aktiiviseen rooliin päätöksenteossa kuin aiemmin. Galileo-valvontaviranomaisesta annetun asetuksen mukaan ESA:n kanssa tehtävässä yhteistyössä tulisi hyödyntää

mahdollisimman hyvin Euroopan yhteisön ja ESA:n 25. marraskuuta 2003 tekemän puitesopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia silloin, kun siitä on hyötyä⁽⁵⁾. Asetuksessa säädetään, että ESA:ta voidaan pyytää antamaan viranomaiselle teknistä ja tieteellistä tukea⁽⁶⁾. Joka tapauksessa valvontaviranomaisen ja ESA:n on tehtävä sopimus ennen vuoden 2006 loppua, jotta voidaan kattaa kehitysvaiheen loppuun liittyvät toimet. Toinen sopimus on tehtävä vuotta 2008 silmällä pitäen, jotta voidaan järjestää valvontaviranomaisen ja ESA:n suhteet kehitysvaiheen päätyttyä järjestelmän vastaanotto- ja validointivaiheessa ja mahdollisesti vielä sen jälkeen käyttövaiheessa.

4. Lisäpohdintoja: Galileo-järjestelmän satelliittien lähettäjävaltioiden kansainvälinen vastuu

4.1 Ne satelliitit, jotka lähetetään validointia kiertoradalla koskevassa vaiheessa, ovat tällä hetkellä ESA:n omaisuutta (ESA:n GalileoSat-ohjelman puitteissa kehitetyt satelliitit). Niiden omistus tulisi siirtää Galileo-valvontaviranomaiselle validointia kiertoradalla koskevan vaiheen päätyttyä.

4.2 Galileo-yhteisyrityksen ja ESA:n sopimuksen mukaan ESA:n vastuulla on ensimmäisten satelliittien lähettäminen järjestelmän validointia kiertoradalla koskevassa vaiheessa sekä niiden rekisteröinti Yhdistyneiden Kansakuntien virastossa (*Office of Outer Space Affairs* Wienissä). Starssem laukaisi ensimmäisen satelliitin (GIOVE-A) joulukuussa 2005 Sojuz-ST-kantoraketilla Baikonurista.

4.3 Käytännössä ESA:n tulisi edetä samalla tavoin kuin niiden satelliittien omistuksen siirtämisen yhteydessä, jotka se kehittää kolmansille osapuolille. Esimerkkinä voidaan mainita Meteosat ja Metop (siirto ESA:lta Eumetsatille). Kiertoradalle lähetettyjen satelliittien omistuksen siirrosta olisi ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille.

4.4 Vuonna 1967 tehdyn ulkoavaruutta koskevan yleissopimuksen ja vuonna 1972 tehdyn kansainvälistä vastuuta koskevan yleissopimuksen määräysten pohjalta on pohdittava vastuuta Galileo-satelliittien kiertoradalle lähettämisessä ja käytössä.

4.5 Kun otetaan huomioon eri kriteerit, joiden pohjalta valtio voidaan määritellä "lähettäjävaltioksi", jolloin se saattaa joutua vastuuseen avaruusesineiden maassa tai kiertoradalla aiheuttamista vahingoista, ESA voitaisiin luokitella "lähettäjävaltioksi", sillä sen voidaan katsoa olevan valtio, joka laukaisee satelliitit kiertoradalla validointia koskevassa vaiheessa ja joka tekee laukaisusopimuksen operaattorin kanssa.

4.6 Voidaan myös pohtia sitä, voitaisiinko Belgiaa pitää lähettäjävaltiona, kun otetaan huomioon, että Galileo-yhteisyritys,

joka on tiiviisti mukana satelliittien kehittämisessä ja lähettämisessä järjestelmän validointia kiertoradalla koskevassa vaiheessa, kuuluu Belgian tuomiovallan piiriin (yhteisyrityksen toimipaikka on Brysselissä). Belgian lainsäädännön mukaan Belgian liittovaltio voi olla vastuussa vain niistä avaruustoimista, jotka on toteutettu sen omalla alueella tai Belgian valtion omistamista tai sen tuomiovalttaan tai valvontaan kuuluvista tiloista⁽⁷⁾. Tämä ei päde kyseessä olevaan tapaukseen. Kysymys on kuitenkin täysin validi kansainvälisen oikeuden kannalta.

4.7 Kun Galileo-yhteisyritys on lakkautettu ja sen toiminnot on siirretty Galileo-valvontaviranomaiselle, valvontaviranomaisesta tulee taho, jonka nimissä satelliitit lähetetään. Näin ollen kansainvälistä oikeushenkilöä, jonka piiriin valvontaviranomaisen kuuluu, voitaisiin pitää lähettäjävaltiona. EU:n määrittelemistä lähettäjävaltioksi tulisikin tarkastella sekä järjestelmän validointia kiertoradalla koskevassa vaiheessa lähetettävien satelliittien kannalta että rakennus- ja käyttöönotto vaiheessa ja käyttövaiheessa lähetettävien Galileo-järjestelmän muiden satelliittien kannalta.

4.8 Rakennus- ja käyttöönotto vaiheessa ja käyttövaiheessa voitaisiin katsoa, että vastuu kuuluu valtiolle, josta järjestelmästä vastaava ja satelliitit lähettävä toimija (yritys, jolla on toimilupa) on kotoisin. Koska toimiluvan haltijan kotipaikka on Ranskassa (Toulousessa), Ranska voitaisiin asettaa vastuuseen toimilupasopimuksen pääosapuolten välisen, 5. joulukuuta 2005 tehdyn sopimuksen mukaisesti.

4.9 Myös valtio, jonka tuomiovalttaan lähettäjä kuuluu, voidaan katsoa lähettäjävaltioksi samoin kuin mahdollisesti valtio, jonka aluetta tai välineistöä käytetään. Jos toimijaksi valitaan ranskalainen yritys Arianespace, Ranskaa voidaan pitää lähettäjävaltiona.

4.10 Koska mukana on useita lähettäjävaltioita, eri tahojen väliset suhteet on selvennettävä eri lähettäjävaltioiden vastuun ja riskien jakamisen osalta siltä varalta, että tapahtuu vahinkoja satelliitteja lähetettäessä ja niiden toiminta-aikana.

4.11 Huomattakoon, että ESA:n ja Ranskan välillä on jo sopimus (Guyanan avaruuskeskusta koskevat sopimukset). Sopimukseen sisältyy lausekkeita kansainvälisestä vastuusta erityisesti silloin kun Arianespace hoitaa lähetykset, ja näyttää siltä, että sopimusta voidaan soveltaa Galileo-ohjelmaan. Avoimeksi jää kysymys lähettäjävaltioiden kansainvälisestä vastuusta vaiheessa, jolloin satelliitit ovat kiertoradalla. Lisäksi saattaa herätä kysymys siitä, olisiko Ranskan ja lähettäjävaltioiden (ESA, Belgia, EU) välille tehtävä tilapäinen sopimus.

⁽⁷⁾ Belgian laki avaruusesineiden lähettämisestä, lennoista tai avaruusesineiden ohjaamisesta, 17. syyskuuta 2005, julkaistu Belgian virallisessa lehdessä 16. marraskuuta 2005, n°348. Kyseisen lain 2 artiklan 1 kohdan mukaan laki koskee avaruusesineiden lähettämistä, lentoja ja avaruusesineiden ohjausta. Näiden toimintojen suorittajat voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Lain piiriin kuuluvat toimet toteutetaan Belgian valtion tuomiovalttaan tai valvontaan kuuluvilla alueilla tai Belgian valtion omistukseen kuuluvien, sen tuomiovallan alaisten tai sen valvontaan kuuluvien tilojen, irtaimen omaisuuden tai kiinteän omaisuuden avulla.

⁽⁵⁾ Galileo-valvontaviranomaisesta annetun asetuksen perustelukappale 12.

⁽⁶⁾ Galileo-valvontaviranomaisesta annetun asetuksen 2 artiklan 2 kohta.

Viiteasiakirjat

- 1) Neuvoston päätöslauselma, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1999, Euroopan osallistumisesta satelliittinavigointipalvelujen uuteen sukupolveen — Galileo — Määrittäsvaihe (EYVL C 221, 1999, s. 1)
- 2) Neuvoston päätös 98/434/EY, 18.6.1998, EYVL L 194, 10.7.1998, s. 15.
- 3) Neuvoston asetus (EY) N:o 876/2002, annettu 21 päivänä toukokuuta 2002, Galileo-yhteisyrityksen perustamisesta (yhteisyrityksen yhtiöjärjestys liitteenä).
- 4) Neuvoston turvallisuussäännöt, päätös 2001/264/EY, 19. maaliskuuta 2001, EYVL L 101, 11.4.2001.
- 5) Galileo-yhteisyrityksen ja ESA:n sopimus, ESA/C(2002)51, rev. 1, 23. huhtikuuta 2002.
- 6) *Galileo Joint Undertaking Organisation and Decision Process*, ESA/PB-NAV(2003)20, 5. syyskuuta 2003.
- 7) Neuvoston asetus (EY) N:o 1321/2004, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2004, eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien hallintorakenteista.
- 8) Komission tiedonanto — Euroopan unionin sääntelyvirastojen toimintakehys, KOM(2002) 718 lopull., 11.12.2002.
- 9) EU:n ja Kiinan sopimus, 30. lokakuuta 2003.
- 10) EU:n ja Israelin sopimus, 13. heinäkuuta 2004.
- 11) Galileo-yhteisyrityksen ja NRSCC:n sopimus, 9. lokakuuta 2004.
- 12) Galileo-yhteisyrityksen ja Matimopin sopimus, 6. syyskuuta 2005.
- 13) Galileo-yhteisyrityksen ja ESA:n sopimus NRSCC:ta varten, 9. lokakuuta 2004.
- 14) Galileo-yhteisyrityksen ja ESA:n sopimus Matimopia varten, 18. lokakuuta 2005.
- 15) Galileo-yhteisyrityksen uusien jäsenten oikeudet ja velvollisuudet, ESA/PB-NAV(2004)18 rev. 2, 23. kesäkuuta 2004.
- 16) *Galileo IPR: Ownership and protection*, ESA/PB-NAV (2004) 26, 23.9.2004.
- 17) *Intellectual Property Rights for the Galileo Programme*, GJU-EXC-2004-50, 2.9.2004.
- 18) Osapuolten välinen sopimus Galileo-toimilupaa varten, 5. joulukuuta 2005.
- 19) *Transition Plan of GJU Activities and know-how to the GSA*, GJU-ADB-2005-13 rev, 11. helmikuuta 2006.
- 20) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle — Egnos-ohjelman sisällyttäminen Galileo-ohjelmaan, KOM(2003) 123 lopull., 19.3.2003.
- 21) ESA:n ja Euroopan yhteisön puitesopimus, allekirjoitettu 25. marraskuuta 2003, ESA/C-M(2004)4.
- 22) ETSK:n lausunto aiheesta ”Satelliittivälitteistä radionavigointia koskeva yhteisön ohjelma (Galileo)” — TEN/077 (12. syyskuuta 2001).
- 23) ETSK:n lausunto aiheesta ”Ehdotus: Neuvoston asetus Galileo-yhteisyrityksen perustamisesta” (KOM(2001) 336 lopullinen — 2001/0136 CNS) — TEN/089 (28. marraskuuta 2001).
- 24) ETSK:n lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle — Galileo-tutkimusohjelman edistymisvaihe vuoden 2004 alussa” (KOM(2004) 112 lopullinen — 2004/0156 COD) — TEN 179 (20. kesäkuuta 2004).
- 25) ETSK:n lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus eurooppalaisen satelliittinavigointijärjestelmän rakennus- ja käyttöönottovaiheen sekä käyttövaiheen toteuttamisesta” (KOM(2004) 477 lopullinen — 2004/0156 COD) — TEN/203 (9. helmikuuta 2005).

Bryssel 13. syyskuuta 2006

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Anne-Marie SIGMUND